

**MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND
PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI**

EXAMINATION IN GENERAL NURSING AND MIDWIFERY
FIRST YEAR (PAPER-II)

BEHAVIOURAL SCIENCES

(Including Psychology and Sociology)

WEDNESDAY, 10TH JULY 2019

[TIME : 9-00 A.M. TO 12-00 NOON]

(TOTAL MARKS — 75)

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH**.
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (a) Select the most appropriate words from the following and complete the statement. (05)

- (i) is the primary group .
 (a) College (b) Society
 (c) Village (d) Family.
- (ii) The normal intelligence quotient is
 (a) 70 to 90 (b) 90 to 110
 (c) 110 to 120 (d) above 120.
- (iii) According to maslow is the final need .
 (a) Self Actualization (b) food
 (c) Love and affection (d) Socialization.
- (iv) Bleming others from one's own failure is called as
 (a) Rationalization (b) Projection
 (c) Repression (d) Regression.
- (v) is regarded as father of Sociology.
 (a) August compte (b) Max Weber
 (c) Moris Ginseberg. (d) A. W. Small.

- (b) Match the following :— (05)

‘A’ Group	‘B’ Group
(i) Dowry system	(a) Problem identification
(ii) Counselling	(b) Perception
(iii) Giving meaning to sensation	(c) Mental ability
(iv) Unmet needs	(d) Social problem
(v) Memory	(e) Frustration
	(f) Problem solving.

[Turn over

- (c) State *true* or *false* :— (05)
- (i) Habits can never be changed.
- (ii) False perception in the absence of external stimulus is called illusion.
- (iii) Sleep is a physiology drive.
- (iv) Patriarchy is more common in Indian Society.
- (v) Learning is not a ongoing process.
2. Write short notes on (any *three*) :— (15)
- (a) Functions of family
- (b) Body-Mind Relationship
- (c) Rights and responsibility of individual
- (d) Conflict
- (e) Conditioned response theory.
3. Give scientific reasons :— (15)
- (a) The patient is depressed at the time of admission.
- (b) Emotions are important in human life.
- (c) Emotional control is necessary for nurses.
- (d) Man is social animal.
- (e) Positive thinking is important for patients.
4. Answer the following questions :—
- (a) Define mental mechanisms (02)
- (b) Write characteristics of mentally healthy person. (05)
- (c) List various mental mechanism (03)
- (d) Explain any two mental mechanisms with suitable examples. (05)

OR

Answer the following questions :—

- (a) Define the group. (02)
- (b) Write types of groups. (03)
- (c) Write characteristics of small group. (05)
- (d) Explain the role of family in personality development. (05)
5. Answer the following :—
- (a) Define psychology. (02)
- (b) List various branches of psychology. (03)
- (c) Explain the importance of psychology for nurses. (05)
- (d) Explain the ways of conflict resolution. (05)

OR

Answer the following questions :—

- (a) Define Sociology (02)
- (b) List various methods of studying Sociology (03)
- (c) Explain the social problems in India. (05)
- (d) Write causes of population explosion and solution for it. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई
जनरल नर्सिंग आणि मिडवायफरी परीक्षा
प्रथम वर्ष-पेपर-२

बिहेरियल सायन्सेस

(मानसशास्त्र व समाजशास्त्रासहित)

बुधवार, दिनांक १० जुलै २०१९

[वेळ : सकाळी ९-०० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण — ७५)

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक इंग्रजीमध्ये लिहावा.
२. मराठी भाषेतील भाषांतरातील अडचणीसाठी इंग्रजी भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहिल.

	गुण
१. (अ) योग्य शब्द निवडून वाक्य पूर्ण करा :-	(०५)
(१) हा प्राथमिक समूह आहे.	
(अ) महाविद्यालय	(ब) समाज
(क) खेडेगाव	(ड) कुटुंब.
(२) स्वाभाविक बुद्धांक एवढा असतो.	
(अ) ७० ते ९०	(ब) ९० ते ११०
(क) ११० ते १२०	(ड) १२० पेक्षा जास्त.
(३) मॉरलो यांच्या मते ही अंतिम गरज असते.	
(अ) आत्मविश्वासविकीकरण	(ब) अन्न
(क) प्रेम व जिद्दळा	(ड) सामाजिकीकरण.
(४) स्वतःच्या अपयशाकरिता इतरांना दोष देणे याला म्हणतात.	
(अ) रॅशनलायझेशन	(ब) प्रोजेक्शन
(क) रीप्रेशन	(ड) रिग्रेसन.
(५) यांना समाजशास्त्राचे जनक मानले जाते.	
(अ) ऑगस्ट कॉम्स	(ब) मॅक्स वेबर
(क) मॉरिस गिन्सबर्ग	(ड) ए. डब्ल्यू. स्मॉल.
(ब) योग्य जोड्या जुळवा :-	(०५)
‘अ’ गट	‘ब’ गट
(१) हुंडा पद्धत	(अ) समस्येचे निदान
(२) समुपदेशन	(ब) आकलन
(३) संवेदनेचा अर्थ समजणे	(क) मानसिक क्षमता
(४) अतृप्त गरजा	(ड) सामाजिक समस्या
(५) स्मरण शक्ती	(इ) वैफल्य
	(फ) समस्येचे निवारण.

[उलटून पहा

- (क) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा :— (०५)
- (१) सवयी कधीही बदलू शकत नाहीत.
- (२) बाह्य प्रेरणा नसताना संवेदनेचे आकलन होणे याला आभास (इल्युजन) असे म्हणतात.
- (३) झोप ही शारीरिक गरज आहे.
- (४) भारतीय समाजात पितृसत्राक पद्धती जास्त प्रचलित आहेत.
- (५) अध्ययन ही सतत चालणारी प्रक्रिया नसते.
२. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :— (१५)
- (अ) कुटुंबाची कार्ये
- (ब) शरीर-मन परस्पर संबंध.
- (क) व्यक्तीचे हक्क आणि अधिकार
- (ड) संघर्ष
- (इ) कंडीशन्ड रिस्पॉन्स थिअरी.
३. शास्त्रीय कारणे लिहा :— (१५)
- (अ) रुग्णालयात दाखल होताना रुग्णाला नैराश्य आलेले असते.
- (ब) मानवी जीवनात भावना महत्त्वाच्या असतात.
- (क) परिचारिकांसाठी भावना नियंत्रण महत्त्वाचे असते.
- (ड) मनुष्य हा सामाजिक प्राणी आहे.
- (इ) रुग्णांसाठी सकारात्मक विचारसरणी महत्त्वाची असते.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—
- (अ) मॅटल मॅकेनिझम्सची व्याख्या लिहा. (०२)
- (ब) मानसिकदृष्ट्या सुदृढ व्यक्तीचे गुणधर्म लिहा. (०५)
- (क) विविध मॅटल मॅकेनिझम्सची यादी लिहा. (०३)
- (ड) कोणतेही दोन मॅटल मॅकेनिझम्स योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा. (०५)

किंवा

- खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—
- (अ) समूहाची व्याख्या लिहा. (०२)
- (ब) समूहाचे प्रकार लिहा. (०३)
- (क) लहान समूहाचे गुणधर्म लिहा. (०५)
- (ड) व्यक्तिमत्त्व विकासातील कुटुंबाची भूमिका स्पष्ट करा. (०५)
५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—
- (अ) मानसशास्त्राची व्याख्या लिहा. (०२)
- (ब) मानसशास्त्राच्या विविध शाखांची नावे लिहा. (०३)
- (क) परिचारिकांसाठीचे मानसशास्त्रांचे महत्त्व स्पष्ट करा. (०५)
- (ड) संघर्ष दूर करण्याचे मार्ग स्पष्ट करा. (०५)

किंवा

- खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—
- (अ) समाजशास्त्राची व्याख्या लिहा. (०२)
- (ब) समाजशास्त्राच्या अभ्यासाच्या विविध पद्धतींची नावे लिहा. (०३)
- (क) भारतातील सामाजिक समस्यांची यादी लिहा. (०५)
- (ड) लोकसंख्येच्या विस्फोटाची कारणे लिहा व यासाठी उपाय लिहा. (०५)